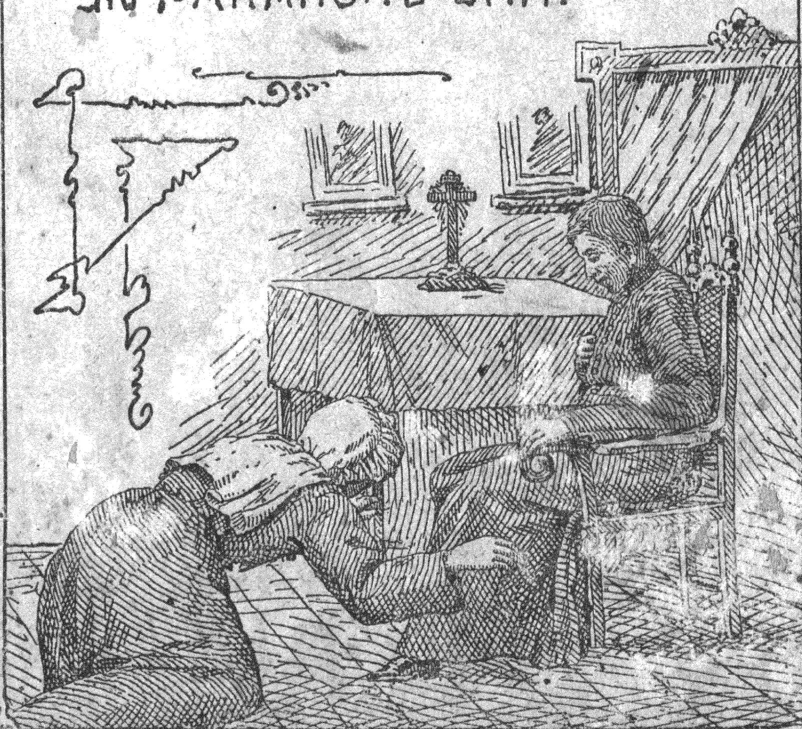
SALITÀ AT BUHAY NA PINAGDAANAN NG̃ MAG-ASAWANG

JUAN AT MARIA,

SA ASTROCIANG CIUDAD NG̃ IMPERIÓNG ROMA NG̃ PANAHÓNG UNA.

SALITA AT BUHAY

NA

PINANGYARIHAN NANG MAG-ASAUA

NA SI

JUAN AT SI MARIA,

SA ASTROCIANG CIUDAD

NANG IMPERIONG ROMA

NANG PANAHONG UNA,

Ang lalaqui ay pumasoc sa estudio at naguing Parì, at ang babayi naman ay pumasoc sa beaterio,t, nagsilbí sa Monja.

MAYNILA: 1922

IMPRENTA, AT LIBRERIA

NI

J. MARTINEZ

P. Moraga 34-36, Tel. 5005 P. Calderón 108 Binondo at Cabildo, 253 Tel. 3283.

PUNO NANG SALITA

Tabi po sa tanáng mañga camagalan
na narito ñgayon na nagcacapisan,
ang munting payapa inyong ipautang
na cun maquiquinyíg nang ipagsasaysay.

Ó Sagrariong mahal nang Trinidad Santa
Vírgeng maauain at Iná nang gracia,
hulugan nang auà ang iyong oveja
matuto sa landas nitong pagbabadya.

Cahimanauarì huag cong sapitin
ang hiyà at pulà nitong pagtuturing,
liuanagui Dios isip cong madilím
ligtasan ang hiyâ na babalabalin.

Sa ciencia linagdâ na dictámeng bigay
ni Quinto Oracio, itong cahihiyan,
ang casinghalaga,i, isang camatayan
lalo't sa ganitong mañga Junta Real.

At si Isocratis na daquilang sábio
siyang nagpahayag nang isang 'ejemplo,
ang naquiquipulong sa Juntang ganito
cung dilì umayoñ di mahal na tauo.

Si Céneca naman cusang nagpahayag,
nagbigay aprobar nitong pañguñgusap,
ang tauong lumagay nang sa formalidad
capós mang sacalì tuturiñgang pantás.

Caya po sintabì sa ganang canila
manga camahalan na pauang nobleza,
acong isang hamac na di nobelista
sisipi sa inyong mahinahong ciencia.

Ipinagsasaysay sa daquilang libro
na sa Catecismo ngala,i, Histórico,
na ang camahalan nitong matrimenio
cátimbang halaga halos itong boong mundo.

Paris sa nangyari bunying mag-asaua
sa Astrociang ciudad nang panahong una,
banság na pangalan Juan at Maria
ualang casing galíng mga pagsasama.

Sabihin pa bagá ang pagmamahalan
nitóng mag-asaua nang pagsusunuran,
ngunì at sa gayong cahumabang arao
matrimonio nila'i hindi nagnanaonao

Tatlong puong taón na sila'i nagsama
itóng matrimonio'i hindî nagbubunga,
palibhasa'i Dios siyang may talagá
di pa calooban magca-anác silá.

Di co pag-aanhín manang isang arao
itong mag-asaua ay nag-uulayao,
uica nang lalaqui sa esposang hirang
mabuti pa yatang quita'i maghiualay.

Ang sagót ni María sa sintang asaua
¡esposo cong ibig icao'i manainga.
itong matrimonio nang laquíng halagá
di cung magcagayon ay mortal na sala!

Di anhin na lamang na magauâ bagá
nang ibang may tangan matrimoniong sadya,
na di nilá ibig maualay sa matá
ala-ala'i baca sirain nang ibá.

Saca icao naman esposo cong guilio
itóng matrimonio'i cusang lilisanin,
¿ano uala baga't hindi mo panimbim
ang silò nang drágo'i malapit sa atin?

Ang cay Juang sagót yaon ay tantò co
labis ang halagá nitóng matrimonio,
sa pagca't hindî rin namumunga itó
minamagaling cong maghiualay tayo.

Caya sa ganitong hilíng nang esposo
ay huag isucal nang puso't loob mo,
saca icao naman ay huag mabuyó
sa pacanang pain bitag nang demonio.

Ang uicà ni María cun siyá mong hilíng
gasino na acong di quitá susundin,
yamang aco'i iyo icao nama't aquin
pauang mangyayari anomang ibiguin.

Pinagcayarian nilang mag asaua
naghiualáy nanga't siyang minagandá,
caya't naisipan nitóng si María
nasoc sa Beata't nagsilbí sa monja.

Saca ang lalaqui naisipan naman
nasoc sa estudio at siya'i nag aral
linoob nang Langit at Poong May capal
itong pagcatuto ay sucat pagtac hán.

Dito sa cay Juan sino ang di magtacá
na hindi nalaon natuto pagdaca
palibhasa'i Dios siyang may talagá
nitong pag aaral na lubhang mrgandá.

Itong pagcatuto ay ating lisanin
ang babagtasín co itong pag oórden
sa talaga't aua nang mag Ináng Vírgen
cumantá nang misa ay ualang hilahil.

Sa isang destino biniguiang Curato
sa sacop ding bayan nang Romang imperio
loob nang may capal ang pagca patungo
sa quinaparoonan marangal na Reino.

Lisanin co ito't aquing pabayaan
ang pobreng Beata'i siyang pagbalican
ang pagmamartirio'i mahaba nang arao
isang hating gabi'i siya'i linapitan.

Niyong isang Angel na galing sa Lan̄git
sinugò nang Dios na pinapagsulit
ano man dao gauín na pagpapasaquit
ang caliuanaga'i hindi masasapit.

Hangang hindi ninyo mulíng pagsamahan
inyong matrimonio na pinaghiualay
hindi magcacamit na Lan̄git na bayan
cun ang matrimonio'i harapíng tunay.

Nang madalíng arao na lubhang malalim
lumuhód sa Altar siya'i nanalan̄gin,
na ang uicâ baga't hin̄gî sa pagdaing
asaua'i maquita na cun paghanapin.

Saca nang malapit na mag-uumaga
lumuhód sa Madre Santa Clara,
at saca lumabás lumacad na siyá
tinun̄go ang bayang quinalag-yang sadyá.

Doon sa pag lacad ng̃ Beatang mahal
dinatíng ang sadyâ niyang pinarunán,
nang siya'i sumapit itong Padre Juan
ang lagay nang misa'i calahatian.

Agád nang pumasoc ang Beatang mahal
tuloy na lumuhód sa haráp nang altar,
misa'i nang matapos humalíc sa camáy
saca sa Sacristia'i Padre'i nagtuluyan.

Pagdaca'i sumunod ang pobreng Beata
nang datnán ang Padre nunupô sa silla,
agád linapita't lumuha-luhà na
na nagpatirapáng humalíc sa paá.

Ang uica nang Padre ¿icao baga'i sino
at natitiguilan ang puso't loob co,
caya,t pagsabi nang matalastás co
ang cadahilanan niyang pagparito?

Ang sa Beatang sagót na ipinagsaysay
din̄giguin ang aquing demandang verbal
aco'i may dalauang naguíng caibigan
na sinta capouâ at sa puso'i mahal.

Ang isa cong sintá cami'i may pananím
malaong ng̃ arao na di nagsusuplíng,
ang binhing pinunlâ ay doon nangaling
sa dibdib na mahal ni Jesús na guilio.

Anopa't sa gayóng mahabà nang arao
ang aming halama'i hindi nagnanaonao,
ang naguíng casuyong pagtataniman bilang
niuicà sa aquin cami'i magbucuran.

Sa sanguning ito'i pumayag ang loob
sa paghahalaman camí ay magbucód,
sa isa cong sintá ay doon lumahóc
sa lacad nang mundo'i cusang tumalicod.

Dito na nag inót aco't nagpananim
ng̃ maraming punlâ sa mahal na Vírgen,
madlang pagál, puyat, sáquit at hilahil
hang̃ád co'i maquita sa pagod ang suplíng

Sa gayon nang gayon arao sa paglacad
di co alintanà ang anomang hirap,
di caguinsá-guinsa ito'i namulaclác
ng̃ isang hindi co macaya ng̃ sacláp.

Nang ito ay aquing matalastás bagá
nalumbáy ang pusò sampong caloloua,
ang naisipan co'i humayin sa sintá
na aquing devotang Vírgeng Abogada.

Isinasamò co nang boong dalang̃in
yaong naguíng bung̃a ng̃ aquing pananím,
ang uicà ng̃ Padre ¡hindî co malining
aco'i tapatín mo, siyáng pagtuturing!

Antabayanan mo ang sagót ng̃ Beata
tapusin ang aquin na haying querella,
¡doon sa pagluhód sa Dios na Amá
sinugo ng̃ isang Angel ns magandá!

Ang bilin ng̃ Dios sa Angel na sulit
anoman dao hirap at pagcacasaquit,
niyaríng catauan co'i ualang masasapit
di co aabutin liuanag sa Lang̃it.

Hangáng hindî co rao na paquisamahan
yong matrimonio na pinaghiualáy,
ay di magtatamó ng̃ caloualhatian
bagcús madiriin sa lalong mapanglao.

Ng̃ayo'i panahón ng̃ hanaping mapilit
yaong naguíng palad talaga ng̃ lang̃it,
sapaca't ang punlang laong ínihasíc
ng̃ayo'i mamumung̃a, Dios ang may ibig.

Ito'i ang dahiláng aquing idinulóg
sa mabunying Padre ng̃ayo'i lumuluhód,
tugón nang causap parang isinagót
¡aco'i tila riyan parang nalalahóc!

Ng̃uni't tapatin mo ng̃ pagsasalitâ
sa balang bigcás mo'i tila talinhagà,
yaríng pag iisip nang di humahang̃á
ualang masilung̃an nitóng paghahacà.

Uicà nang Beata na ipinagsaysáy
cundi mo antilo ay aquing tuturan,
¡icao ng̃a ang siya na puno't dahilán!
icao ang aquing esposong si Juan.

Aco ng̃a ang iyong iniuang asaua
ng̃ala'i si Maríang nasoc sa Beata,
acong sinanguning maghiualáy quitá
¡matrimonio natin di rin nagbubung̃a.

At icao rin naman, sa Angel nabilin
na pagpilitan cong quita'i paghanapin,
ang pinaghiualay matrimonio natin
sa Dios na mahal mulíng pagsamahin.

Nagtiguil ang loob ng̃ mahal na Padre
di nacapag-uicà catulad ay pipi,
ng̃uni't ng̃ mabalic yaong dili-dili
sa mahal na beata'i gayarí ang sabi.

Marang̃al na Beata ¿ano di tanto mò
yaríng aquing lagáy Vicario ni Cristo,
¿ano di mo malas ang pananamit co
cun dapat samahan nitóng matrimonio?

Aquing naquilala icao ñga't di ibá
Maríang iniuan co na aquing esposa,
paanong pangyayari na quita'i magsama
aco'i Sacerdote at icao'i Beata.

Yaríng aquing órden ¿ano di mo alam?
sa lahat nang tauo ay may catungculan,
maglinis ñg sala sa sino't alin man
ang hindi cristiano ay aquing binyagán.

Sagót nang Beata na ipinagturing
Sacerdote ca ñga't di co pinupuing,
ñguni't balaquin mo't iyong pag-isipin
itóng matrimonio'i di sucat lisanin.

Marangal na Padre ito ay tantô mo
baca nalilimot ay sasabihin co,
di una sa lahat itong matrimonio
Sacramentong bigáy nang Poong si Cristo.

At una rin naman na iyong tinangap
itong matrimonio di lihim at hayág,
Orden Sacerdotal bagong cayayacap
baquit di susundin yaríng aquing hañgád.

Ang isa sa roon Dios ang may bilin
matrimonio natin mulíng pagsamahin
sa panahong ito ñgayo'i magsusuplíng
pilit magbubuñga ang ating pananím

Sa mahal na Padre sagót ay ganitó
!icao na babayi yata ay manunucsó!
diua'i malicmatà ang pagcalagay mo
tumulad pumaris sa mahal na tauo.

Hayo na't malís ang iyong parúnán
ang bayan ñg apoy na iyong tahanan,
¡tingnáng mo ang damít sa Beatang saysáy
sa tagá infierno'i cun malalapitan!

Icao Padre Juan ay magmalas-malas
quilalaning mabuti ang quinacausap
aco ñgá ang iyo na asauang liyág
mahabang panahón na hindi nag-anác.

Ngayo'i malasin mo't aquing huhubarin
damit na Sagrado na sa Monja'i galing
ang sagót ng Padre anomang sabihin
di aco papayag, at laban sa orden!

Paano ang aquing pag amin sa iyo
aco'i isang Padreng cay Cristong Vicario,
paanong pagtargap nitong matrimonio
maguiguing dalauá itong Sacramento.

Dili bagá dating tinangáp ng puso,
ang sa Beatang sabi na iniaamò
hindi ngayon laman na bagong quinurò
cundi lao't laon na maguíng casuyò.

Sa mga matuid niláng itinutol
ang isa at isa'i ayao na paayon,
ang uica ng Padre ¡ang mabuti ngayon
sa mga Vicario tayo ay pahatol!

Pinagcasunduan nang dalauang loob
capua na silá may hangad sa Dios,
tumupad ng lahat na iniuutos
lumayô sa silò ng mga demonios.

Sa balang dulugán nila't pahatulin
ang querella nilá na cun ipagturing
sagót sa canila'i ¡hindî ma-aamin
at di nasasacop ng canilang orden!

Pinag i-ip nilá lalong minatapát
sa mahal na Papa ay doon humarap
nangagpatuloy na at sila'i lumacad
na cahit matindí sa arao na sicat.

Madali't salitâ ng magsidating na
sa tinuturingan na bundóc ng Silba,
sila'i huminto't bilang nagpahingá
pag lipas ng init lalacad pagdaca.

Agad ng lumapit sa ilalim ng cahoy
ang pobreng Beata humillg nagtuloy,
agad nacatulog ng sa hanging simuy,
talagá nang Langit ay namatáy doon.

Hindî natatantó nitong Padreng mahal
casamang Beata'i na quitlán nḡ búhay-
nḡ magagabi nang lumamíg ang arao
caniyang dinulóg at cusang pinucao.

Ano nang matanto't caniyang maquita
pumanao ang búhay nḡ sintang asaua.
naguló ang loob puso't ala ala
ualang matutuhan na gauíng magandá.

Sa malaquing hapis nḡ dahil sa liyág
¡ay calunos lunos ang nasapit nḡ palad!
ualang iba't cundi sa aquin nagbuhat
ang dahil nang iyong búhay na nautás.

¡Halina ang aquing guilio na esposa
aquing cacalunḡin dadalhín sa Roma,
halina at tayo ay humaráp sa Papa,
at nḡ mahatulan ang iyong demanda!

Halina ang casi na sinta't liyág
halina't sundín mo aco sa paglacad,
halina at tayo'i magsabáy humarap
sa Papa't ang hatol nḡ iyong matatap.

Dili aquing sinta guilio cong esposa.
tayo ay magyaring haharap sa Papa,
baquit di pa tayo nḡayo'i lumacad na
ang sicat nḡ arao nama'i malamig na.

Dili bagá icao namuhunang tambing
nang dálita't hirap, pagod at hilahil,
guinugol ang luha't nḡ ating yacapin
yaong matrimonio'i mulíng pagsamahin.

¡Ay cahapis-hapis! sa iyo'i nangyari
dahil sa esposo hininḡa'i naputi,
acong iyong guilio caya tumatanguí
nḡayo'i Vicario nḡ cay Cristong halili.

Cundi dahil doon ¡ay casi co't guilio!
mangyari nḡa bagang di quita susundin,
di naman papayag ang puso't panimdím
bayaang malooy matrimonio natin.

Caya n̄ga tinipid n̄g calooban co
na yacaping mulî yaong matrimonio,
sa pagca n̄ga't aco isa sa Ministro
na cun may asaua'i contra sa Concelio.

Di anong gagauin siyang naguing palad
iisa na tayo nang ating planetas.
ang nangyaring ito na casindac sindác
sa Dios na Poon ay ipasalamat.

N̄gayon ay paano, anong aquing gauin
di co macacaya na siya ay aquing dalhín,
ang bató sa bundóc lubhang matalím
sa muntíng biharà aco ay patáy rin.

Cun aquing ibalíc malayo na namán
dalhín co'i gayon din di macacayanan,
ang Padre nag isip n̄g ibang paraan
n̄g sa Santo Papa'i huag maauayan.

N̄guni't naisipan ang lalong magalíng
yamang siya'i Padre na may daláng órden,
guinauà ang dapat, Beata'i ilibing
sa oras na yaon n̄g di na gabihín.

Dito rin sa lupa n̄g bundóc n̄g Silva
aquing ililibing ang casi co't sintá,
sa lilim nang cahoy ay inihucay na
na tumataguistís ang luhà sa matá.

Aniya ay paalam, paalam na ibig,
paalam na aco na iyong inusig,
paalam na itong pinagmulang sáquit
pinamuhunanan búhay mo'i napatíd.

Sa aquing pag-alis quita'i malilisan
lilisanin quitá sa pinag-libin̄gán,
aquing uusiguin yaong catouiran
sa parusa'i handâ yaríng aquing búhay.

Ihihigà quita sa lupang malamig
ito ang tubò mo sa puhunaug saquit,
at aco'i haharap sa icapapatid
n̄g aquing hinin̄ga pagdamay co ibig.

Ito nḡa ang siyang guinauang magandá
agad inilibíng bangcay nḡ Beata,
at saca nagtulóy humaráp sa Papa
sinabi ang bagay pagsasadyá niya.

Madali't salitâ nitong pagtuturing
matulin ang tulâ na hindi mapiguil,
ang pagsaltá saltá at ibig sapitin
mataos ang hulo búhay na naratíng.

Caya ang sino mang dito'i maquiquinyig
houag icamangha nḡ canilang isip,
ito ay ugali nḡ alin mang auit
pagsipi nang verso ay patauid tauid.

Aquing ipatuloy ang sa Padre Juan
nḡ maibigay na boong cagalanḡan,
di pa tinatanong ay agad tinuran
ang haing querella at demandang alay.

Ganito ang sabi na ipinagturing
maranḡal na Santo Papa ay dinguin,
ang pagsasadya co dito at pagdating
ayon sa nangyaring napagsapit namin.

Aquin pong casama ang isang Beata
at aco ang tunḡo nḡ haying querella,
nḡ camí dumating sa bundóc nḡ Silva
búhay ay naquitíl sa Dios talagá.

Cami po (aniya,i,) mag asauang tunay
nḡ Beata Maríang namatáy sa daan,
caya po dumulóg sa iyong harapan
ang demadang hayin ay pahahatulan.

Sapagca't ang amin na nagauang sala
cami'i naghiualay siyang minaganda.
sa habang panahon niyaong pagsasama
matrimonio namin ay hindî nagbunḡa.

Ito po ang aming pinagcayarian
camí nḡ esposa caya naghiualay,
matrimonio namin di rin nagnananao
ito sa Concilio ay naguiguíng baual.

Ang nais ng̃ loob ay aming sinunód
noon din ay tabing cag-yat na bumucod,
isinaisip co na di malilimot
yaong mahalagang pagtauag sa Dios.

Ang naacala co't aquing naisipan
masoc sa estudio at doon ay mag-aral,
niloob ng̃ Dios at Poong may capal
quinamtan ang gradong pagca Sacerdotal.

Saca po ang aquin na sintang asaua
pumasoc sa Beata't nagsilbí sa Monja,
mahaba pong arao camí di nagsama
uala na sa loob nang isa at isa.

Di caguinsa-guinsa siya'i sa lalapit
ang luhà sa matá catulad ay batis,
na isinasamò at hihibic-hibic
ng̃ sabing malubay ganito ang sambít.

Caya naparito at hinanap quitá
di umano'i utos ng̃ Dios na Amá,
camí rao po mulî na cusang magsama
matrimonio namin ng̃ayo'i mamumung̃a.

Ito po ang siya na demanda bilang
niyaring pagsasadyá nami't paglalacbay,
pagca't sa lagay co ay tantong alang̃án
icapaparoon sa apoy na bayan.

Sentido't potencia ng̃ Papa'i naguló
sa Lang̃it tuming̃ín tinutop anp noó,
Jesús María,i, Josef anong laquing cargo
timbang ang halagá nitong boong mundo.

Gayon man ay aquinn gagayan ng̃ daan
upang macacauas nitong casalanan,
ng̃ayon din magbalit sa pinaglibing̃an
gumaua ng̃ cubo sa dacong ibabao.

Siyam na tinapay na ibibigay co
at siam na tazang tubig ap dalhin mo,
sa siyam na bouan papaghustuhin mo
cacaning mantención sa pagbabatay mo.

Sa gagauing cubo doon ca tatahan
hangang di matapos ang siyam na bouan,
houag na maglabis, ni houag magculang
sa dalá mong baon yao'i cahustuhan.

Nguni tantoin mo yaríng aquing bilin
na cun mangyari na ang cubong gagauin,
doon matutulog ibabao ng̃ libing
malamig na lupa'i siyang babaniguin.

At cun dumating na ang arao na taning
iyong pagmamasdan ang lagáy ng̃ libing,
anomang maquita'i houag papansinin
ang balang sumipót sa aqui'i dalhin.

Ito ang bilin co houag malilimutan
itanim sa puso na pacatandaan,
caya hayo cana't iyong pagbalicán
panaho'i lilipas ng̃ di masayang.

Tinangap na lahat bigáy na parusa
ng̃ Papang marang̃al sa nagauang sala,
at si Padre Juan nama'i lumacad na
tinung̃o ang bucdóc libing ng̃ asaua.

Ng̃ dumating doon gumauâ nang agad
cubong tahanan sabihin ang hirap,
magmulâ na noo'i ang pang̃ang̃ayayat
ng̃ boong cataua'i naguing buto't balát.

Nataos sa puso ang bilin ng̃ Papa
na doon sa cubo siya ay tumirá,
hinihigan niya'i libíng ng̃ asaua
yaona matrimonio'i upan ding mamung̃a.

Sa gayon nang gayon cun ilan ng̃ bouan
napansin ng̃ Padre ang pinag-libing̃án,
lupa'i tumataas na di mapagbulay
puso'i nagugulong nagcamamanghán.

Ualang patung̃uhán ang caniyang puso
na uulic-ulic na di magcasundô,
ang lahat ng̃ bagay sa dibdib nagtimò
dahil sa naquitang hindi mapagcurò.

Ang isinaloob na lalong magallng
ang bagay na ito ay alintanahin,
darating ang arao aquing malilining
sa mahal na Papa na ipinagbilin.

Sa dami ng̃ sáquit na tiniis niya
ang siyam na bouan ay ng̃ dumating na,
ang lupa tumubo buról ang capara
ng̃ pinaglibing̃án sa sintang asaua.

Yaong cahustuhan ng̃ siyam na bouan
libíng ng̃ asaua na binabantayan,
misteriong himalâ na cababalaghán
milagro't paquita ng̃ Dios na mahal.

Icadalauang puo bouan ng̃ Enero
ng̃ ito'i mahayág arao nang Sábodo,
ng̃ madaling arao como alas cuatro
ay siyang paglabás ng̃ milagrong ito

Ang bundóc na ito tambing lumiuanag
ang bitoing astro ang siyang catulad,
namanghâ ang Padre't dito napagmalas
ang isip ay arao na tanghaling sicat.

Niliguid niya ang pinag-libing̃án
ng̃ sintang asaua na binabantayan,
di caring̃at ding̃at ang lupa'i nalahang
minsáng nanambulat, asó ang cabagay.

Siya nang paglabás bangcáy ng̃ Beata
buntis na cagampán at mang̃ang̃anac na,
naualan nang diuà isip ala-ala
ang mahal na Padre dito sa naquita.

Minamasdán niya ang asauang birang
hangáng sa bago pang Aurora'i manung̃ao,
pagtindí ng̃ sicat ay lumabás naman
ang sangol na batà sa Beatang tiyang.

Agad sinapupo nitong Padreng bantóg
ang sa matrimonio na bung̃ang nahinóg,
nang̃agcacasalio ang tuâ at lunos
habág at ligaya sa anác na irog.

Tagurî nḡ amá sa anác na suplíng
!ay cahapis-hapis nitong aquing guilio,
na uala anomang sucat na damputín
ibalot sa iyo cahit isang lampín!

Itong mḡa sangol bagong casisipót
handa na ang lahat talagang pangbalot,
may sadyang pamatíd pamutol nḡ pusod
saca may iná pang sucat magcupcop.

Dito'i ualang-uala sucat cang mapuló
iputol nḡ pusod cundi yaríng cucó,
maguing parang lampín capirasong manto
pagtiis na bunso't nasa iláng tayo.

Bata'i binalot na't di caalam-alam
ay cusang napaui ang caliuanagan
nagsaoli sa rati ang lagáy nḡ arao
palibhasa'i Dios ang may calooban.

Ang Espíritu Santo tinapatán silá
at sampo nḡ Vírgeng masacloclong Iná
bitoin at astro gayon din gumaya
at ipararapit ang bunying Beata.

At isang liuanag sa lanḡit ay galing
na hulog nḡ Dios dito sa nagmartir,
at nanaog naman ang mḡa Querubin
na nagcacantahan toua'i di sabihin.

Calolouang mahal ang siyang quinuha
niyong sugong Angel na labing dalauá,
ipinag-aauit dinalá sa gloria
nḡuni't yaong bangcáy sa libíng natirá.

Agad na napauì mahal na liuanag
nḡ maipanhic na ang Santang mapalad
at ang nanatili ang cay Febong sicat
nag ulî sa dati caniláng calidad.

Ang Padré'i nag-isip at nagdali-dali
na cun ano bagá na gagauing mabuti
ang nasoc sa loob niyang nanatili
magbalic sa Papa't ito'i ipagsabi.

At saca ang bata'i caniyang ihain
yayamang sa Papa ito'i siyang bilin
na cahit anomang sumipót sa libing
cunin co at casa sa caniya ay dalhín.

Pagdaca'i quinalong ang anac na hirang
nagbalic sa Roma sa Papang marangal,
madali't salita dumating pagcouan
nagbigay ng̃ galang na caugalian.

Marang̃al na Papa ang iyo pong bilin
guinanáp cong lahat at ualang pinouing
nasà ng̃ loob co na ibig tantoin
ang mnguiguing hatol sa querellang hain.

Yamang nasunod co bigay mong parusa
na ualang nalisan di co tinalima,
narito ang señal ng̃ayo't aquing dalá
ang sangol na anác ng̃ pobreng Beata.

At ng̃ maganáp na ang siyam na bouan
parusang bigay mo aquing pagbabantay,
pumutóc ang lupa na pinaglibing̃án
bángcay ng̃ Beata'i buntis ng̃ lumitao.

Anác po'i nárito at siya cong dalá
na loob nang Dios na itinalagá,
¡abá naquita mo! ang uica nang Papa
itong matrimonio ng̃ laquing halaga.

Di baga marami itong Sacramento
pitó ang habilin ng̃ Poong si Cristo
na ipinamana sa lahat ng̃ tauo
ay una sa lahat itong matrimonio.

Disin cundi sana cayó naghiualay
matrimonio ninyo ay di sinauaan
di sana nagcamít ng̃ parusan iyan
at mag-aanac din cung humabang arao,

Pag labag sa Dios daraquilang Ama
yaong matrimonio'i inaring hamac na
ang habag sa inyo ay nagsilbi baga
caya't linapatan nang dusa ang sala.

Nğuni't anhin yaon ating pasayurin
aquing bibinyagan ang anác mong guilio
dito'i ualang ibang sucat na ipag-anquin
icao ang padrino nğ iyo ring supling.

Caya hauacan mo't aquing bibinyagán
ang sangol na batà lalag-yan nğ nğalan
ang bundóc nğ Silva'i siyang uauanğisan
pagca,t doon tubó ang lupang cataunan.

Tubig ay handâ na't binusan sa ulo
tuloy nğinalanan nğ Papa Grigorio
sa bundóc nğ Silva nagcatauang tauo
nğalan mo'i Silvestre sa pagca cristiano.

Ano'i nğ matapos nğang mabinyagan
sa Santo Bautismo bata'i masangcapán
at si Padre Juan ay pinanğaralan
nğ ucol at dapat igaui sa búhay.

Itong iyong anác nğayo'i dalhin mo
bilin co'i tandaan at isapuso mo
cun ipagcaloob nğ Poong si Cristo
cun siya'i lumaqui papag-aralin mo.

Hangan sa ang edad ay di sumasacay
labing tatlong taón ang caniyang lagay
itong pagcatauo'i houag ipamalay
nğ hindi maabà sa caniyang búhay.

Sa gayong panahon cun ito'i sumapit
dapat magcaroon nğ sariling isip,
iná ay cun cahit caniyang mabatid
may loob na siyang tumauag sa lanğit.

Ito'i tandaan mo houag malimutan
caya hayo ca na't mouing magbiglaan
doon sa bayan mo cun icao'i dumatal
ang bata'i mahalin at paalagaan.

Di co pag aanhin quinalong na agad
batang si Silvestre na cahabag-habag
agad nğ omoui sa canilang Ciudad
ipinagsisiua't mabuhay ang hanğad.

Sa pag lacad nila'i siya cong sabihin
pag-oui sa Reino nang pagtutumulin
nğ sa Monte Cristo nğ sila'i dumating
sumilong sa isang cahoy na may lilim.

Dito sa paghintô ay siyang pag iyac
nğ nasabing batà na cahabag-habag
ang amáng may candong ay lilingap lingap
na di matutuhan ang gagauing dapat.

Isinaloob nang ito'i nagugutom
uala naman siyang sucat ipainóm
guinaua'i lumuhod sa puno nğ cahoy
bata'i inihain sa Dios na Poon.

Dios co (aniya't) masintahing Jesús
ang habág sa amin ay ipagcaloob
sa malaquing gútom nğ anác cong irog
magdalitâ ca po maauau'ng Dios.

Dili baga icao maauaing Pastor
sa tanáng ovejas dating mapag-ampón
lauitan nğ aua aco't itong sangól
sucat sa tulong mo'i mapauì ang gútom.

Nagtaglay ring habág itong mapagquipquip
dito sa lumunğoy na cahapis hapis,
bata'i nacutulog cusang natahimic
hangang sa ang arao lumipas ang inii.

Sabin ang lugód sa anác na guilio
at pasasalamat nang amáng may anquin,
cun umuling umiyac agad cacalunğin
sa Langit ay agad cusang ihahain.

Ano'i nğ lumipas ang sicat nğ arao
nagtloy na silang omoui nğ bayan,
capagdating doon sa caniyang bahay
inilaan nanğa tanang casangcapan.

Sichiua ay agad siyang nagpahanap
na magpapasuso sa caniyang anác,
sabihin pa baga ang lacás nğ pilac
cahima't malayo darating na cag-yat.

Pinaalagaan batang si Silvestre
ğ caniyang amá, toua'i di masabi
ng pagcacandili ay lubhang mabuti
tinutulugan sa arao at gabi.

Caya ñga't sa apat na may catungculan
ang pag-aalagà sa sangol na mahal
la'i paparejong naghahalinhinan
ğ sila'i sa Padre nğ di mauicaan.

Lacás nang pag laqui parang binubunot
ng sangol na bata na calugod-lugod
itong taong edad ano'i nang maabot
nang itinuro'i pagtauag sa Dios.

Isinunod naman na pinaaralan
ğ sulat ang batang loob na timtiman
tulot nang Langit ay nacaaninao
ğ ucol at dapat nang pagca binyagan.

Guinaua nang ama'i pinapag-estudio
alaqui ang toua't matalas ang ulo
no'i nang sumapit hustong labing talo
dad ni Silvestre magbabagong tauo.

Isang arao bagang siya'i ualang clase
moui sa bahay itong estudiante
umapit sa Padre't ang ipinagsabi
inguin po ni amá, na cun mangyayari.

Ang tugon nğ amá sa anác na hirang
ano baga bunso ang iyong tuturan?
ayo't sabihin mo't nğ aquing maalaman
pag-aaral mo'i ¿anong caculangan?

¡Hindi po sa gayon sa anác na badyá
sariling búhay aco'i nagtataca
toto at tunay amá co'i quilala
ğuni't di co batid ang mahal cong ina.

Marami at madla aquin pong talastas
a sila'i mayroong ináng tinatauag
ğuni't amá nila'i hindi natatatap
di aco sa mundo nito ay baligtad!

Iiong Padre Juan nagtaglay ng̃ lunos
may luha sa mata na naghihimutoc
ayon sa pag usig ng̃ anác nn irog
ang paguiguing tauo'i ibig ding matalos.

Guilio cong esposa ano di mo ding̃ig
ang pag uusisa nang anác tang ibig,
anomang ligalig lubha cang tahimic
sa quinalalag-yan mong Paraiso't Lañgit.

Ang iba rao bata amá'i di man batid
ñguni mayroon ding inang nagquiquipquip,
calagayan niya'i tila nahahapis
alañgan sa mundo't tila nababalic.

Ano at ang sugat sa puso'i nasalang
ito ay bahao nang malon nang arao,
sa minsang saguila nitong cahapisan
sa hapdî ng̃ saquít sinariuang tunay.

Ang dalita't saquit nalagac sa aquin
narito sa puso at sasaquil-saquil
at hindi payagang payapa'i tamuhín
hang̃ad na palagui buhay co'i maquitil.

¡O mapagcandili bunying Padre Eterno
na Ama n̄gang tunay ng̃ Divino Verbo,
acong tumatauag pagcalooban mo
lauitan nang iyong mahal na saclolo!

Bunso co ay dinguin at aquing tuturan
nangyari sa amin niyong dacong arao
ng̃ dito sa mundo ang ina mo'i buháy
pipi ang dilà co, ¡Virgen ay tulun̄gan!

Ang ina mong mahal ng̃ nabubuhay pa
ni hindi pa Padre acong iyong ama
tatlong puong taon na cami nagsama
matrimonio namin ay hindi nagbun̄ga.

Aquing sinangunì ang ina mong mahal
mahan̄ga'i (anaquin) tayo'i maghiualay
pagsasama natin mahabà nang arao
itong matrimonio'i hindi nagnananao.

Sa aquing hicayat napaayon siya
caya't ang guinaua'i nasoc sa Beata
aco namang yari sa clase tumumpá
inabot nang palad cumanta ng̃ misa.

Di caalam alam nang humabang arao
uala na sa loob unang dinaanan
ng̃ isang umagang aco'i na sa altar
may isang Beatang nasoc sa simbahan.

Cahit calahatì ang dinatnang misa
caniyang inabot doon sa pagsimbá
caya't pagca tapos aco sa Sacristia
ay nagpasalamat sa Dios na amá.

Sa doroong silla aco'i lumucloc
di caring̃at ding̃at ay siyang pagpasoc
nito ng̃ang Beata sa paá'i lumuhod
sa mata ang luha catulad ay agos.

Aco sa sarili ay nagdalang habag
pinapagtindig co't cusang siniyasat
ang sagot sa aquin ¡ó esposong liyag!
icao ng̃a ang sadya na pinaghahanap.

Aniya'i ¡esposo na casi at irog!
na pinanangulan ng̃ maraming pagod
acong esposa mo ng̃ayong lumuluhod
mangyaring payagan ang hing̃î ng̃ loob.

¿Baquit at esposo ang bati sa aquin?
siyang naguíng sagót sa ina mong guilio
nag uicà pang mulî siya at nagturing
¡aco'i si María na asauang anquin!

Di co na habaan aming pag uusap
nang mg̃a matouid nagsala-salabat
naguíng dulo nito cami ay humarap
at pahahatulan sa Papang marilag.

Di lubhang saysayin camí'i nagtuluyan
aming sinagasà ang init nang arao,
sa bundóc ng̃ Silva ng̃ cami dumatal
sandalíng tumiguil at nagpahing̃aláy.

Iiong Padre Juan nagtaglay ng̃ lunos
may luha sa mata na naghihimutoc
ayon sa pag usig ng̃ anác nn irog
ang paguiguing tauo'i ibig ding matalos.

Guilio cong esposa ano di mo ding̃ig
ang pag uusisa nang anác tang ibig,
anomang ligalig lubha cang tahimic
sa quinalalag-yan mong Paraiso't Lang̃it.

Ang iba rao bata amá'i di man batid
ng̃uni mayroon ding inang nagquiquipquip,
calagayan niya'i tila nahahapis
alang̃an sa mundo't tila nababalic.

Ano at ang sugat sa puso'i nasalang
ito ay bahao nang malon nang arao,
sa minsang saguila nitong cahapisan
sa hapdî ng̃ saquít sinariuang tunay.

Ang dalita't saquit nalagac sa aquin
narito sa puso at sasaquil-saquil
at hindi payagang payapa'i tamuhín
hang̃ad na palagui buhay co'i maquitil.

¡O mapagcandili bunying Padre Eterno
na Ama ng̃ang tunay ng̃ Divino Verbo,
acong tumatauag pagcalooban mo
lauitan nang iyong mahal na saclolo!

Bunso co ay dinguin at aquing tuturan
nangyari sa amin niyong dacong arao
ng̃ dito sa mundo ang ina mo'i buháy
pipi ang dilà co, ¡Virgen ay tulung̃an!

Ang ina mong mahal ng̃ nabubuhay pa
ni hindi pa Padre acong iyong ama
tatlong puong taon na cami nagsama
matrimonio namin ay hindi nagbung̃a.

Aquing sinangunì ang ina mong mahal
mahang̃a'i (anaquin) tayo'i maghiualay
pagsasama natin mahabà nang arao
itong matrimonio'i hindi nagnananao.

Sa aquing hicayat napaayon siya
caya't ang guinaua'i nasoc sa Beata
aco namang yari sa clase tumumpá
inabot nang palad cumanta ng̃ misa.

Di caalam alam nang humabang arao
uala na sa loob unang dinaanan
ng̃ isang umagang aco'i na sa altar
may isang Beatang nasoc sa simbahan.

Cahit calahatì ang dinatnang misa
caniyang inabot doon sa pagsimbá
caya't pagca tapos aco sa Sacristia
ay nagpasalamat sa Dios na amá.

Sa doroong silla aco'i lumucloc
di caring̃at ding̃at ay siyang pagpasoc
nito ng̃ang Beata sa paá'i lumuhod
sa mata ang luha catulad ay agos.

Aco sa sarili ay nagdalang habag
pinapagtindig co't cusang siniyasat
ang sagot sa aquin ¡ó esposong liyag!
icao ng̃a ang sadya na pinaghahanap.

Aniya'i ¡esposo na casi at irog!
na pinanangulan ng̃ maraming pagod
acong esposa mo ng̃ayong lumuluhod
mangyaring payagan ang hing̃î ng̃ loob.

¿Baquit at esposo ang bati sa aquin?
siyang naguíng sagót sa ina mong guilio
nag uicà pang mulî siya at nagturing
¡aco'i si María na asauang anquin!

Di co na habaan aming pag uusap
nang mg̃a matouid nagsala-salabat
naguíng dulo nito cami ay humarap
at pahahatulan sa Papang marilag.

Di lubhang saysayin camí'i nagtuluyan
aming sinagasà ang init nang arao,
sa bundóc ng̃ Silva ng̃ cami dumatal
sandalíng tumiguil at nagpahing̃aláy.

Sa harap nḡ simoy nḡ hanḡing malamig
cusang nacatulog ang iná mong ibig
aco'i nḡ lumipas sa arao na init
nḡ aquing pucauin bangcay na ¡ay Lanḡit

Baquit nagunitâ ang aquing esposa
nasaan ca irog ¡ó Dios na Amá!
aco'i hulugan mo nḡ mahal na gracia
big-yang aliualas ang aquing hininḡá.

Bunsô co ay dinguin nangyari sa amin
nḡ maguing bangcay na ang iná mong guilio
doon ay anó pa ang aquing gagauin
cundi ang marapat ay cusang ilibing.

At aco'i nagtulóy humarap sa Papa
sinabi ang dahil nḡ aming demanda
naguíng cahatulan bilang na parusa
ang aco'i magbalíc sa bundóc nḡ Silva.

Aco'i pinagauâ nḡ bahay-bahayan
doon sa ibabao nḡ pinaglibinḡán,
at pinapagbaon siyam na tinapay
siyam namang taza ang tubig na taglay.

Ito'i husto na sa aqui'i sustento
sa siyam na bouan na titirá aco,
aug hihiga'i lupa't siyang babaniguin co
upang ding mamunḡa yaong matrimonio.

Di co pasayurin ang ganitong hirap
cun magunità co buhay co ay pupulas,
dumatíng ang arao sa Dios na atas
pumutóc ang lupa't bangcay ay lumabas.

Nḡ aquing maquita ang ina mong mahal
at icao nḡa bunso'i siyang kabuntisan,
sa bagong pagputóc sa sinisicatan
nḡ arao sa iyo'i panḡanḡanac naman.

Doon ang una mong pagtunghay sa mundo
quinalong na quita't binalot nḡ manto,
sa libíng iniuan ang sintang ina mo
at icao'i dinala sa Papa Gregorio.

Ang iba pang bagay anhin pang saysayin
icao ñga ang buñga nami't naguíng suplíng,
niyong matrimoniong munti nang malaing
hangan dito irog ¡ay bunso cong guilio.

Yayamang tanto nañga't iyong tatap
icao ay sa Dios nama'i catatauag,
sa ama'i sumagót causap na anac
ang luha sa mata'i nagcacanlalaglag.

Ñgayon nabatid co ¡ay ama cong mahal!
sa nangyaring búhay ni inang namatay,
nagpupumiglas na yaríng cabaitan
magsabi sa iyo nitong catouiran.

¡Dañgan ca ama co ang siyang may sala
niyaong pagcamatay nang guilio cong ina
cundi naghiualay niyong pagsasama
dili aco ñgayo'i hindi alimura!

Sinong magsasabi na ang pagcatauo
na di aco galing anác sacrilegio,
sa uicaíng ito'i tataas bantâ co
siyang calacaran at laman ñg mundo.

Sinong di mahapis ñg ganitong búhay
ang lahat ay dapat sa aqui'i masuclam,
ina co'i Beata nilang tinuturan
tataguing amá'i isang **Padreng** mahal.

Tuturiñgan baga ñg sino ma't alin
na sa matrimonio aco'i doon supling,
dito lamang amá'i sucat mong tantoin
alíng dibdib caya ang hindi mairing.

Ang naguíng dahilan caya naghiualay
matrimonio ninyo, ay hindi nagnaonao,
baquit nang loóbin ñg Dios na mahal
aco'i naguing tauo iná co'i patay.

Guinaua ni amá'i hindi pinagnoynoy
na parang nañguna sa Dios na Poon,
ang isang halaman ó punò nang cahoy
ibig magcabuñga'i uala sa panahon.

Ito'i ang catulad guinauâ ni amá
caya naghiualay niyong pagsasama,
na hindi pa tulot ng̃ Dios mamung̃a
yaóng matrimoniong lubhang mahalaga.

Mapalad ca ng̃a po dito sa nasapit
at na sa ligaya ang iná cong ibig,
cun hindi ay tantong dito napahibic
¡alalayan aco mataas na Lang̃it!

Oo maibiguin ang ama cong mahal
sa anac na irog nang pagpapalayao,
di lalong magalíng cun si ina'i buhay
¿cundang̃an icao po ang may casalanan.

Ang sagòt ng̃ ama ¡bunsóng iniibig
bauahan mo guilio ang sa inang hapis!
siya'i talastas cong hindi nalilihis
at na sa payapa sa bayan ng̃ Lang̃it.

Di mo maialís ang sagót nang anác
ang aco'i tumaghóy sa iná cong liyág,
¡ó Dios na Poon nang sangmaliuanag
ang nananaganoʻi big-yang aliualas.

Cahimanauari ang iná cong pili
na sa sa bayan mo't lumoloualhatì,
ang nagauang sala na malaqui't muntî
iyong patauarin sa pagcacamalî!

At gayon din naman ó Dios na hirang
ang sa aquing amáng camalian,
big yan mo ng̃ isip na caniyang matanao
ang sala sa iyo ay mapagsisihan.

At sa aquin Dios icao ay mahabag
sa taghóy at lunos ng̃ capós cong palad,
yaríng mg̃a matá'i big yan mong liuanag
na icatututo sa Lang̃it na landás.

Big-yan mo ng̃ lacás at tapang ang dibdib
ang lahat ng̃ tucsó ay aquing maraig,
Vírgeng maauain dating matanquilic
alalayan mo po itong humihibic.

Sucat sa n͠galan mo ay nan͠gatacot
yaong sang infierno sa pan͠gin͠gilabot
dini sa alabóc ay houag itulot
sa balón ng͠ hibò ay houag mahulog.

Dun͠goy at dalan͠gin nitong iyong campón
ay ipagcaloob ang sacloclo n͠gayon,
maligtaan nauâ ang hibo ng͠ dragón
niyong si Lucifer sa bayan ng͠ apóy.

Ang pananalan͠gin aquin nang tiguilan
ang sabihin co itong Padre Juan,
ang anác na ibig cusang ibinigay
sa isang colegio at pinapag aral.

Itong si Silvestre malaquí ang gusto
nitong pag-aaral nang pag eestudio,
saca ang isa pa'i matalas ang ulo
caya't quinalugdán ng͠ caniyang maestro.

Nag-aaral doon ay lubhang marami
cabagontauohan man͠ga estudiante,
sa naroong lahat hulí si Silvestre
sa Lector pa nila ito'i nagsisilbi.

Sa tulot nang Lan͠git dito sa ulila
palibbasa ito'i mayroong devota
ang Santo Rosario ng͠ Virgen María
siyang guinagaua sâ hapo't umaga.

Arao ay natacbó nitong pag-aaral
ang unang marunong cag-yat linampasán
caya n͠ga't ang lahat caescuelang tanán
siya ang pinoon at naalang-alang.

Sampo ng͠ maestro dito ay nagtacá
sa talas ng͠ ulo ni Silvestre baga
caya n͠ga ang sabi cun sa dnnong niya
ito ay labis nang cumantá nang misa.

Tatlong puong taón maganáp ang edad
cumantá ng͠ misa ang batang mapalad
sabihin ang touang dili hamac-hamac
ng͠ amáng nagcandóng sa bugtóng na anác.

Linoob ng̃ Dios daraquilang Amá
cahit siya'i Padre ay nag-aaral pa,
naguing capalaran niya at planeta
inabot ang gradong sa cardenal isá

Ang Papa Gregorio dinatnan ng̃ damdam
talagá ng̃ Dios at Poon may capal,
palibhasa'i siya bagáng cahanganán
sa caniya'i binauì ang hirám na búhay.

Pagdaca'i napatíd ang tang̃ang hiningá
sabihin ang guló sa templo nang Roma,
nang mailibíng na'i nang̃agcoro silá
at ibig matantô ang maguiguing Papa.

Ang Padre Silvestre ay na sa hulihan
ng̃ lahat ng̃ Padreng doo'i nagdarasal
sila'i para parang may candilang tang̃an
ng̃uni doo'i uala cahit isang ilao.

Ay sa pagdarasal ng̃ Padreng naroon
quinacanta nilá mahal na *Te-Deum*,
naquitang banaag na aninong ibon
ulo ni Silvestre ay doon tumuntong.

Sila'i paparejong maycandilang tang̃an
na hindi ng̃a nilá pinasisindihan,
ng̃uni bucod tang̃ì cay Silvestre lamang
ang candilang hauac nagcaroon ng̃ ilao.

Ito ay milagro talagá nang Lang̃it
sa pananalang̃in ng̃ mg̃a Santos Padres,
ipinaquita rin canilang nabatíd
ang maguiguing Papa niláng ninanais.

At yaong tumuntong cay Silvestreng ulo
ay yaon ang tunay na Espíritu Santo,
ang Dios na Poon may tagá rito
siyang mahalili sa Papa Gregorio.

Ano'i ng̃ matantô ng̃ Padres na lahát
ang Padre Silvestre ang Papang narapat,
ito'i siyang loob ng̃ Dios na hayág
ang tungcol ay gauín doon sa mapalad.

Nanalangin nanga ang lahat ng̃ Padres
puri't pasalamat sa Dios sa Lang̃it,
pinapagcaroong hindi iquinait
ng̃ canilang Papa na lubhang mabait.

Ng̃ maguíng Papa na grado a'y macamtan
sabihin ang toua niyong sa Padre Juan,
palibhasa'i anác niyang minamahal
sa tinamong palad na lubhang marang̃al.

Madláng pagpupuri ng̃ Padres na lahat
sa canilang Papa sa Lang̃it na atas,
sa arao at gabí hindi nag lilicat
ng̃ pananalang̃in sa Dios natauag.

Ano'i nang lumaon at humabang arao
yaong Padre Juan saquít ay dinatnán,
ito'i talagá rin ng̃ Dios na mahal,
ibig nang bauian ng̃ hirám na búhay.

Itong Padre Juan ng̃ magcasaquit na
malaquí ang lumbáy ng̃ mang̃a familia,
humanap ng̃ gamót silang para-para
mang̃a tapal-tapal painóm ang ibá.

Ng̃uni't ang alín mang gamót na idating
dito sa may saquít hindî macagalíng,
(anang ibá roon) médico'i .tauaguin
ang caniyang damdam upang payapain.

Bandáy bagá cayo sa tauong may pilac
cun magcacasaquit visita'i madalás
marami ang sulsól médico'i tamauag
na cahima't ilán pumaritong cag-yat.

Ang nang̃agugulo na tauo sa bahay
magpapasundô na ng̃ médicong ilán
hindî nilá tantô itong cahanganán
médico'i pagpanhíc pagod ay bayaran.

Cun ilán nang salin ang médicong naquiat
cun ito'i manaog casabay ay pilac
ang Padreng may damdam lalong bumibigát
saquít sa catauan búhay mauutas.

Sa panahong ito'i aquing masasabi
niyaong pa mang una siyang nangyayari
interés sa tauo'i halos maparati
at ang pagtatapat uala sa marami.

Di caguinsa-guinsá may isang dumatíng
isa sa médico na pagagamutin
pagpasoc sa cuarto'i vinisitang tambing
ang Padreng may saquít ganito ang turing:

Nag-uica sa isa na tauo sa bahay
uarì parang tanóng ó nunuhang alam
ang Padreng may saquít nacapagconfesar
hayo na't sabihin at madalíng turan.

Sagót ng̃ tinanóng di pa natatapos
ay uala po naman sa aming nag-utos
sa cuarto po'i cami hindi pumapasoc
bilin ng̃ may saquít sa ami'i nagcupcop.

Uicà ng̃ médico hayo at ng̃ayon din
tauag ang confesor siya'i compisalín
ito ang una cong gamót na gagauin
upang pumayapa ang dalang hilahil.

Ang abang may saquít cahit ualang lacás
matibay ang loob sa Dios tumauag
laguing bucang bibig na inaiiyac
sa bayan ng̃ Lang̃it siya'i maguíng dapat.

Isusunod dito namang tatauagan
esposang namatáy siyang tataghoyan
ay (aniya) guilio cun icao ay buháy
dili aco ng̃ayon iisa ang damdam.

Ng̃ayon nariyan ca sa payapang bayan
at aco sa mundo dito ay naiuan
dalaua ang saquít na quinacalaban
isa ang lagac mo saca yaring lagáy.

Tulung̃an mo ibig acong dumalang̃in
sa Dios na Poon at sa Ináng Virgen,
sa nagauang sala aco'i patauarin
sa camáy ng̃ dragón aco ay agauin.

¡O Divina gracia at talang masinag
na Iná ni Jesús na sumacop sa lahat
Ináng mapagcupcop sa tanáng ovejas
amponin mo ñgayon itong tumatauag!

¡O lahat ng̃ Santos, at mg̃a Mártires
mg̃a carurucan nang Dios sa Lang̃it
cayo'i para parang ñgayon magmasaquit
ihing̃i nang tauad sa Dios na ibig!

Saca icao naman ¡ó esposang liyag!
dini sa puso co'i di maagnás agnás
cun loob ng̃ Dios di na mag luluat
aco'i sa payapang baya'i mamamalas.

Bayaan na natin itong nananaghoy
dito sa paghibic ay gagahol gahol
pagca't sa balisa ng̃ daláng lingatong
hining̃a'i pumanao cun hindi nahabol.

Madali't salitâ dumating pagdaca
ang confesor baga na tinauag nilá,
ng̃ caniláng datnan ay babahag ya na
at malalagot na ang tang̃ang hining̃á.

Ang confesor bagáng canilang tinauag
ang mahal na Papa na tunay ñgang anác,
'nito ring may saquit na may dalang hirap
hindi mapanulos ang sa Papang lacad.

Cag yat naniclohod ang mahal na santo
sa Poon at Dios ng̃ sang universo,
humihining̃ing aua't big yang ng̃ sacloclo
ang caniyang amá'i macompisal dito.

Ipinagcaloob nang Dios na Amá
anác ang cacalag ng̃ sa amáng sala
ipinagsabi rin nitong papanao na
sa mundo, ang lahat tanáng gaua niya.

Sampong pagca tauo mg̃a pinagmulán
ng̃ Papa Silvestre anác niyang hirang
at pagcatapos agad inoliohan
siyang pagcalagót ng̃ hining̃áng tang̃an.

Malaquí ang lumbáy ng̃ mg̃a familia
may pamanqui't pinsan, at may capatid pa
bucod pa ang hapis nang mahal na Papa
sa pagca ng̃a yao'i tunay niyang amá.

Itong pagcamatáy ng̃ mahal na mártir
sinong di luluha cun doo'i tumingín
ang lahat ng̃ angcán nagpulós nang itím
palatandang yao'i tunay na pag guilio.

Sa harap nang lahat ay ipinaquita
misterio nang Dios na cataca-tacá
Arcángel San Gabriel lumapit pagdaca
saca si San Miguel tagláy ay espada.

Ang bangcay ng̃ Padre cusang binantayán
at ipinag utos nang Dios na mahal
bilin sa canilá hangang sa libing̃an
ang mahal na mártir ay papatnubayan.

Di caring̃at ding̃at dumating din naman
demoniong Satanás lilong tampalasan
at si Asmodeo na lubhang sucaban
caloloua't búhay siyang cucunin dao.

Dalauang Arcángel ang siyang sumagót
sa mg̃a demonio na tacsíl na loob
cayo'i hindi dapat ng̃ayong maghimasoc
dito sa namatáy at ito'i sa Dios.

Sagót ng̃ dalauang demoniong sucaban
baquit camí aniyo'i houag maquialam
tingnán mo't narito sa aming listahan
malaon nang arao inaalagaan.

Tugón ng̃ dalauang Arcángel ng̃ Dios
cun ito'i sa inyo'i hindi itulot
baquit iya'i amin sa demoniong sagót
dito'i natititic sa libro asientos.

Malasi't tingnán mo cundi naguguhit
iyang tauong iyan ay amin nang cabig
uica ni San Miguel baquit matititic
ito'i dating campón ng̃ Dios sa Lang̃it.

Totoo't malaquí ang nagauang sala
matrimoniong ingat niualáng halagá
ngũni at tumangap ng̃ lalong mapaclá
at parusang bigáy ng̃ Gregorio Papa.

Sa nagauang sala cahit malaquí man
hinahamac bagang laquíng cabayaran
ang parusang bigáy sa siyam na tinapay,
na pinapaghusto sa siyam na bouan.

Gayon din sa tubig ay siyam na taza
ang parusang bigáy ito ay hamac pa,
caya humayo na cayo g palamara
at ito ay tunay sa Dios na Amá.

Naguing buto't bolát caniyang catauán
ang tunay na mártir ang nacacabagay
cava dapat namang bihisin pagcouan
ng̃ daquilang graciang camahal-mahalan.

Ang sagót nang sucab na taga Averno
pilit na cucunin ami't amin ito,
dili babayaang maiuan sa iyo
sucdang ang anoman ang masapit dito.

Di co pag-aanhin sa pagtataltalan
sila'i para parang nagmamatouiran
ay siyang pagdating ng̃ Virgeng marang̃al
dalauang demonio'i tambing nag liparan.

Yaong caloloua ng̃ Padre ay quinuha
dinapit ng̃ Angel dinalá sa Gloria
gayon din ang bangcay inihatid nilá
sa libing̃ang hucay doon iniuan na.

Ano pa ng̃a't doon humangá sa Lang̃it
ang cay Padre Juan calolouang ibig,
at gayon din naman Beatang mariquít
sila'i nang̃agsipisan sa Santos mártires.

Ito ang nasapit at quinahinatnán
ng̃ sa mag-asauang dinaanang búhay,
sala may malaquí na cun pagsisihan
sa Dios na Poon may patauad naman.

Caya ang uica co ó mga magulang
at mga capatid na naquiquiramdam
sino man sa inyo na cun magtatangan
niyong matrimonio'i houag sasamaan.

At ng cun cahima't hindi namumunga
matrimoniong bigáy nang Santa Iglesia,
houag casuyaan yaong pagsasama
cusang idalangin sa Virgen María

Upang sa dalangin magcaroong habág
Inang magsing-ibig na Dios nang lahat,
itong matrimonio'i magnanao mamulacláe
maguing paquinabang ng halamang ingat.

Ito'i carampatang ating pagtamanan
isilíd sa puso at sa gunam-gunam
itong matrimonio'i cun mapag ingatan
ay dito sa mundo'i isang cabanalan.

Houag nating lag-yan sa magandang gauâ
siyang isaisip sa puso'i itala,
sa bibo ng dragón ay houag paraya
sa Dios ay laguing humingi nang aua.

Pagca't itong mundo ay bayan ng sáquit
ang pain nang tucsó ay nacacacatig
caya sino ca mang guilio na capatid
sa anyaya niya ay houag paraig.

Ang ganitong bagay ng houng sapitin
na nacahihiya sa sino ma't alín,
lalaqui't babayiug may asauang anquin
itong matrimonio ay pacamahalin.

Pagingat-ingatan parang isang rosa
na iminacetas sa jardinería,
cun ito'i masira malooy malantá
sampong puno't ugât niualang halagá.

Nguni't cun mabuti ang pag-aalaga
malagô ang punò ang daho'i sariuà,
sanga'i malalabay sa lilim sagana
sion mang tumingín pilit matotoua.

Ito ang catulad at nacacabagay
yaong mag asaua sa loob nang bahay,
cun ang pagsasama malinis mahusay
sampong amá't iná ay napupurihan.

Sucat hangán dito'i aquing titiguilan
yayamang tanto na sy búhay na hirám
ang aquing sabihin ngayo't pagbalicán
ang Papa Silvestreng may hapis na taglay.

Madla ang caniya na buntong hiningá
cun madili diling siya'i nag iisa,
pagca bata co na'i ulila sa iná
amáng nag arugâ ngayo'i namatáy pa.

Maraming totoong aquing capalaran
ng dito sa mundo'i nagcaragan-dagan
may toua't may hapis, sayá't cahirapan
aquing nang tinamó na ualang linisan.

Ngayo'i ano caya na sucat cong gauín
ualang ibang dapat cundi manalangin
sa Dios na Poon at sa Inang Vírgen
sa Langit na bayan aco'i papasuquin.

Gayon dín po namán ¡ó Diós na Amá!
ang amá't iná cong dito'i namatay na
papaguing dapatin sa mahal na gloriang
tinatahanan mo, ay mapaquisama.

Ang lahat ng tauo na sa mundo'i buháy
sampo nang hindi pa nangabibinyagan
mali-malihin mo ang manga hiligan
loob nila't puso ang sambahin nila't icao.

¡O Jesús na ibig magdalá cang habág
na caauaan mo ang iyong ovejas
alang-alang Jesús sa lima mong sugat
houag pabayaang sila'i mapahamac.

Dili baga icao ¡ó Jesús na mahal
nagcatauang tauo sa lupang ibabao
nagtiis ng hirap, suntóc, sicad, tampal
pagsacop, pagtubós sa iyong quinapál.

Dili hinampás ca ¡ó Jesús na Poon!
di limang libo ni Pilatong hucóm
ay dinalita mo nang macalág dooon
caming quinapal mo sa silo ng̃ dragón.

Dili icao Jesús ang siyang nagpasán
ng̃ malaquíng Cruz sa bigát ay sacdal
ang sang mundong sala'i doon nalululan
aua mo sa lahat inapó ni Adán.

Dios patauarin itong boong mundo
patauad, patauad nang sala sa iyo
nagpacamatay ca dahilan sa tauo
at pínangugulan mahal na dugô mo.

Aco naman Dios ng̃ayo'i patauari
sa nagauang sala na munti't malaquí
lauitan nang aua ang napacacasi
nagmamacáamo abang si Silvestre.

Aquing titiguilang itong pagtuturing
sa mahal na Papa nang pananalangin
ang ipahahayag ng̃ong sasabihin
ang uacás at hangá búhay na narating.

Ano'i sa mahabang panahon at arao
nang mg̃a pagtauag sa Dios na mahal
isang hating gabíng lubhang calaliman
ang mahal na Papa ay nagugulaylay.

Siya ay pinucao at cusang guinising
ng̃ isang pang̃arap na sa Lang̃it galing
di anhin ang sabi houag pacahimbing
ng̃ayo'i malapit nang búhay mo'i cucunin.

Hindi natulog ang mahal na Papa
di anhin na lamang ay maumaga na
madali't salita'i ng̃ luminanag na
nasoc sa simbahan at siya'i nagmisa.

Ang mahal na misa ano'i ng̃ matapos
ay nagpasalamat sa Poong cay Jesús
at sa mang̃a pajes bilang iniutos
na tauaguing lahat Cardenal, Obispos.

Utos palibhasa ng̃ mahal na Pada
lahat ng̃ tinauag dumating pagdaca
ng̃ nagcacabilog ay ipinagbadyá
ng̃ gabíng lumipas ang pang̃arap niya.

Sa lahat ng̃ Padre na doo'i caharap
ang uica sa tanán na ipinang̃usap
aco'i paalam na aquing mg̃a liyág
at aco sa Dios dagdagang ang tauag.

Nang ito'i masabi pumasoc sa cuarto
dito napatiguil siyang naguing dulo
ang lahat ng̃ Padres nama'i nang̃agcoro
naguíng catapusang uica'i LAUS DEO.

J. M.

TAGUBILIN

Sa sino mang siyang may nasang magandá
lalaqui't babaying ibig mag̃ asaua
tibayan ang dibdib nang paquiquisama
sa hibo'i nang hindi pasuquin hamac na.

Ang ibang dumaos ay houag parisan
sa camunting sira ay magcacaauay
ang sa mag-asauang gauíng carampatan
sa gabíng pagtulog doon ang pang̃aral.

At gayon din naman houag na gagarin
escándalong gaua'i mahalay sa atin
ang pulà at cutyâ malayong dumating
lalo't may devota sa mag Ináng Vírgen.

Caya ng̃a ang dapat na gauíng magandá
ay mang̃ag devoción tungcól mag-asaua
ang Santo Rosario sa hapo't umaga
siyang ihahandóg sa Vírgen María.

Nang houag mahulog sa panirang hibo
ang lahat nang tucsó nang mang̃agsilayô
sucat hangán dito yamang inyong tantô
piliin ang balang magalíng sa puso.

Saca icao naman na cun mangyayari
dung̃oy co sa inyo na ipinagsasabi
sa mag-Ináng Vírgen ipamintacasi
big-yan aliualas ang M. A. S.

